

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΟ
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ**

Αθήνα 22-3-2024

Αριθμός Γνωμοδότησης: 38/2024

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 6793/29-02-2024 έγγραφο του Γραφείου Πρύτανη, σε συνδυασμό προς το από 29-2-2024 υπηρεσιακό σημείωμα του Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Δια Βίου Μάθησης.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται, εάν είναι δυνατή η διενέργεια εξετάσεων αξιολόγησης των φοιτητών της Σχολής Μεταλλειολόγων-Μεταλλουργών Μηχανικών του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου του πρώτου κύκλου σπουδών μετά το πέρας μεν του παρελθόντος ακαδημαϊκού χειμερινού εξαμήνου, αλλά εντός του χρόνου διάρκειας του τρέχοντος εαρινού ακαδημαϊκού εξαμήνου, εκτός των ωρών ή και ημερών διενέργειας των σχετικών μαθημάτων.

Ιστορικό

Από τα στοιχεία που περιέχονται στον υπηρεσιακό φάκελο σε συνδυασμό προς εκείνα, τα οποία προέκυψαν από την συνεργασία μας με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ιδρύματος, διαμορφώνεται το ακόλουθο ιστορικό :

1. Από 16-1-2024 η Σχολή Μεταλλειολόγων-Μεταλλουργών Μηχανικών (Μ.Μ.Μ.) του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου (Ε.Μ.Π.) ετέθη, μεταξύ άλλων Σχολών, σε καθεστώς κατάληψης των χώρων αυτής με απόφαση του οικείου φοιτητικού συλλόγου. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα η Σχολή να παραμείνει κλειστή και να προκύψουν δυσχέρειες διενέργειας των προγραμματισμένων εκπαιδευτικών και διοικητικών δραστηριοτήτων. Η κατάληψη έλαβε χώρα ως μέσο εκδήλωσης της αντίθεσης της φοιτητικής κοινότητας, αρχικά στην

κυβερνητική πρόθεση και, μεταγενέστερα στο περιεχόμενο των διατάξεων νομοσχεδίου, σε σχέση με τη δυνατότητα λειτουργίας στην ημεδαπή παραρτημάτων ξένων Πανεπιστημίων. Ήδη, το νομοσχέδιο αυτό οδήγησε στην ψήφιση του νόμου υπ' αριθμ. 5094/2024 (Α' 39) με τίτλο «Ενίσχυση του Δημοσίου Πανεπιστημίου-πλαίσιο λειτουργίας μη κερδοσκοπικών παραρτημάτων ξέρων Πανεπιστημίων και άλλες διατάξεις». Μετά ταύτα, με σχετική απόφαση του φοιτητικού συλλόγου της ανωτέρω Σχολής, στις 10-3-2024 ήρθη το καθεστώς της κατάληψης αυτής με αποτέλεσμα να επαναρχίσει η κανονική λειτουργία της.

Στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα η διοίκηση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, προκειμένου να αντιμετωπίσει τα διάφορα λειτουργικά και εκπαιδευτικά προβλήματα, τα οποία δημιουργήθηκαν, όχι μόνο στις Σχολές του Ε.Μ.Π. αλλά και πανελλαδικά, εξέδωσε την υπ' αριθμ. 577/25-1-2024 ερμηνευτική εγκύκλιό της, με την οποία προέτρεπε τις διοικήσεις των Α.Ε.Ι. να επιτρέψουν την διεξαγωγή αξιολόγησης (εξέτασης) των φοιτητών με ηλεκτρονικά μέσα, τηρουμένης της νομιμότητας και του αδιαβλήτου της εξεταστικής διαδικασίας. Προς αυτή την κατεύθυνση εκδόθηκαν οι υπ' αριθμ. 2/29-1-2024 και 3/2-2-2024 αποφάσεις της Συγκλήτου του Ιδρύματος απευθυνόμενες προς τις Σχολές αυτού. Επιπρόσθετα, με τη δεύτερη απόφαση έγινε και υπηρεσιακή υπενθύμιση ότι, σύμφωνα με το ισχύον ακαδημαϊκό ημερολόγιο, το εαρινό εξάμηνο διδασκαλίας των προπτυχιακών σπουδών θα άρχιζε στις 12-2-2024.

2. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το εγκριθέν από τη Σύγκλητο ακαδημαϊκό ημερολόγιο προπτυχιακών σπουδών 2023-2024 για όλες τις Σχολές-Τμήματα το χειμερινό εξάμηνο θα άρχιζε στις 2-10-2023 και θα έληγε στις 12-1-2024. Η περίοδος των εξετάσεων ήταν προγραμματισμένη για το χρονικό διάστημα από 15-1-2024 μέχρι 9-2-2024. Για την Σχολή Μ.Μ.Μ. στο διάστημα αυτό διενεργήθηκαν εξετάσεις από απόσταση και με χρήση ηλεκτρονικών μέσων περίπου 11 μαθημάτων επί συνόλου, ως έγγιστα, 30.

Στις 26-2-2024 για την ίδια Σχολή και μετά από την υπ' αριθμ. 3715/9-2-2024 τροποποιητική απόφαση του Πρύτανη του Ιδρύματος άρχισε να διαδράμει ο χρόνος του εαρινού εξαμήνου. Με τα παραπάνω δεδομένα δημιουργήθηκε ο προβληματισμός στη διοίκηση, εάν είναι, κατά νόμο, εφικτή η διενέργεια των εξετάσεων των φοιτητών για τα υπόλοιπα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου,

να λάβει χώρα κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου, εκτός, βεβαίως, των ωρών ή και ημερών διενέργειας των οικείων μαθημάτων. Επισημάνθηκε, μάλιστα, ότι η πιθανή απώλεια της πιο πάνω εξεταστικής περιόδου θα δημιουργούσε ιδιαίτερο εκπαιδευτικό πρόβλημα για τους φοιτητές του 3^{ου} και 4^{ου} έτους της Σχολής (από την ενδεχόμενη «υπερφόρτωση» της επόμενης εξεταστικής περιόδου) λόγω της υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης, την οποία πρέπει να πραγματοποιήσουν κατά τους θερινούς μήνες.

Νομοθετικό Πλαίσιο

3. Με τις κατωτέρω διατάξεις του νόμου 4957/2022 : «**Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα : Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις (Α΄ 141)** ορίζονται τα ακόλουθα :

Άρθρο 64

Παρ. 3 : *«Με απόφαση της Συνέλευσης καθορίζονται η κατανομή του διδακτικού έργου στους διδάσκοντες, το ωρολόγιο πρόγραμμα ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο και πραγματοποιείται η κατανομή των διδακτικών ωρών εντός του ακαδημαϊκού εξαμήνου. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Τα υποχρεωτικά μαθήματα κάθε προγράμματος σπουδών δεν υπολείπονται των τριάντα εννέα (39) διδακτικών ωρών. Επιπλέον των ελάχιστων ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα του πρώτου εδαφίου, κάθε διδάσκων δύναται να οργανώνει διδασκαλία μαθημάτων εμβάθυνσης και βιωματικής μάθησης σε μικρές ομάδες φοιτητών, όπως φροντιστηριακές ασκήσεις και ασκήσεις πεδίου».*

Παρ. 4 : *«Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να τροποποιείται το ωρολόγιο πρόγραμμα σπουδών. Με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι., κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος, δύναται να παρατείνεται η διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου, αν οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες δεν διεξήχθησαν για λόγους ανωτέρας βίας, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών και το εγκεκριμένο ωρολόγιο πρόγραμμα».*

Άρθρο 65

Παρ. 1 : *«Η αξιολόγηση φοιτητών δύναται να πραγματοποιείται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, γραπτές εργασίες, εργαστηριακές ή κλινικές ασκήσεις, συνδυασμό διαφορετικών μεθόδων*

αξιολόγησης ή άλλες μεθόδους αξιολόγησης που συνάδουν με το είδος κάθε εκπαιδευτικής διαδικασίας. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Αν στον εσωτερικό κανονισμό του προγράμματος σπουδών περιλαμβάνονται ως δυνατές περισσότερες από μία (1) μέθοδοι αξιολόγησης του πρώτου εδαφίου, ο διδάσκων επιλέγει αυτή που θεωρεί ως καταλληλότερη για την αξιολόγηση των φοιτητών».

Παρ. 2 : «Αν η αξιολόγηση πραγματοποιείται με τελικές εξετάσεις, οι εξετάσεις διενεργούνται μετά από την ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού εξαμήνου για τα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου και με επαναληπτική εξεταστική μετά την ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού έτους. Στα προγράμματα σπουδών δεύτερου και τρίτου κύκλου η αξιολόγηση δύναται να πραγματοποιείται είτε μετά από την ολοκλήρωση κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου είτε μετά από την ολοκλήρωση του διδακτικού έργου κάθε μαθήματος ή την ολοκλήρωση κάθε εκπαιδευτικής δραστηριότητας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό του προγράμματος».

Παρ. 3 : «Οι φοιτητές δύνανται να συμμετέχουν στη διαδικασία εξετάσεων κάθε προγράμματος σπουδών σύμφωνα με όσα ορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και τον εσωτερικό κανονισμό κάθε προγράμματος. Κατά την επαναληπτική εξεταστική, οι φοιτητές δικαιούνται να εξετάζονται σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες ανεξαρτήτως του ακαδημαϊκού εξαμήνου στη διάρκεια του οποίου παρέχονται σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών, αν δεν έχουν αξιολογηθεί επιτυχώς σε αυτά. Ειδικώς οι φοιτητές των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου που έχουν συμπληρώσει την περίοδο κανονικής φοίτησης, που ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών ακαδημαϊκών εξαμήνων, δικαιούνται να εξετάζονται κατά την εξεταστική περίοδο κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου».

Άρθρο 75

Παρ. 1 : « Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31^η Αυγούστου του επόμενου ημερολογιακού έτους. Η επαναληπτική εξεταστική περίοδος του Σεπτεμβρίου λογίζεται ότι αφορά στο προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος. Το διδακτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα».

Άρθρο 16

Παρ. 4 : «*Η Σύγκλητος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται, από τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Α.Ε.Ι., εφόσον αυτές δεν έχουν ανατεθεί από τον νόμο σε άλλο όργανο του Α.Ε.Ι. ζ) Εγκρίνει την έναρξη και τη λήξη των ακαδημαϊκών εξαμήνων κγ. (όπως η περίπτωση αυτή προστέθηκε με τη διάταξη του άρθρου 102 παρ. 4 ν. 5043/2023 Α΄ 91) : Ασκήν κάθε άλλη αρμοδιότητα που σχετίζεται με ακαδημαϊκά και ερευνητικά θέματα του Α.Ε.Ι., εφόσον αυτή δεν έχει ανατεθεί από τον νόμο σε άλλο όργανο του Α.Ε.Ι.*».

Άρθρο 223

Παρ. 1 : «*Με απόφαση της Συγκλήτου, ύστερα από εισήγηση του Πρύτανη, καταρτίζεται ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.)*».

Παρ. 2 : «*Με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Α.Ε.Ι. καθορίζονται θέματα εσωτερικής λειτουργίας του Α.Ε.Ι. και ιδίως :*

α) Θέματα σχετικά με την οργάνωση των προγραμμάτων σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου, όπως ο ειδικότερος τρόπος και η διαδικασία εξετάσεων και άλλων μεθόδων αξιολόγησης των φοιτητών, οι ειδικότεροι τύποι των τίτλων που απονέμονται ανά πρόγραμμα σπουδών και των τίτλων κατεύθυνσης ανά πρόγραμμα σπουδών, η διαδικασία ορκωμοσίας των πτυχιούχων, οι προϋποθέσεις συμμετοχής των φοιτητών στις εξεταστικές περιόδους, οι όροι και η διαδικασία επανεξέτασης των φοιτητών, η ποσοστιαία αναλογία μεταξύ υποχρεωτικών και μαθημάτων επιλογής, υποχρεωτικής ή ελεύθερης στο πρόγραμμα σπουδών».

Παρ. 3 : «*Έως την έκδοση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του κάθε Α.Ε.Ι., με απόφαση της Συγκλήτου, δύναται να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα της παρ. 2 κατά το μέτρο που δεν έρχονται σε αντίθεση με τον παρόντα νόμο*».

Ερμηνεία-Εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους εν όψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που υπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών, που τέθηκαν υπ' όψη μας από την ερωτώσα υπηρεσία συνάγονται τα ακόλουθα :

4. Με τις διατάξεις του άρθρου 75 παρ. 1 του παραπάνω νόμου ορίζεται ότι κάθε ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου εκάστου ημερολογιακού έτους και λήγει την 31^η Αυγούστου του επομένου, ότι το διδακτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα και ότι η τρίτη ετήσια εξεταστική περίοδος των φοιτητών, η οποία έπεται εκείνων των δύο εξαμήνων, επονομαζομένη επαναληπτική, αν και διεξάγεται μετά την λήξη του ακαδημαϊκού έτους, θεωρείται ότι αφορά σ' αυτό, που μόλις έληξε.

5. Με τη διάταξη του άρθρου 64 παρ. 1 εδ. α' του ίδιου νόμου παρέχεται αρμοδιότητα στη Συνέλευση κάθε Τμήματος να καθορίζει την κατανομή του διδακτικού έργου στους διδάσκοντες καθηγητές, το ωρολόγιο πρόγραμμα κάθε εξαμήνου και τη σχετική κατανομή των διδακτικών ωρών. Με τις διατάξεις των επομένων τριών εδαφίων ρυθμίζονται ζητήματα διδασκαλίας των μαθημάτων εκάστου εξαμήνου. Με την διάταξη του πρώτου εδαφίου της επομένης παραγράφου παρέχεται η δυνατότητα στο ίδιο συλλογικό όργανο (Συνέλευση Τμήματος) να τροποποιεί το ωρολόγιο πρόγραμμα των σπουδών. Με το επόμενο εδάφιο προβλέπεται η δυνατότητα παράτασης του ακαδημαϊκού εξαμήνου, μόνο υπό την αυστηρή προϋπόθεση της ύπαρξης ανωτέρας βίας, εξ αιτίας της οποίας δεν κατέστη δυνατή η τήρηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τα προγράμματα σπουδών και ωρών. Προς τούτο απαιτείται υποβολή αιτιολογημένης εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος προς τη Σύγκλητο του Ιδρύματος και λήψη σχετικής απόφασης της τελευταίας.

6. Με τις διατάξεις του άρθρου 65 παρ. 1 προβλέπεται ο τρόπος αξιολόγησης της εκπαιδευτικής προόδου των φοιτητών, τονίζεται η υποχρέωση των εκπαιδευτικών οργάνων να εξασφαλίζουν το αδιάβλητο της διαδικασίας, όταν διεξάγονται γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ως μεθόδων αξιολόγησης και παρέχεται η διακριτική ευχέρεια στους διδάσκοντες να επιλέγουν την πλέον κατάλληλη, κατά την αντίληψή τους, μέθοδο αξιολόγησης των φοιτητών τους, εφόσον στον εσωτερικό κανονισμό του προγράμματος σπουδών προβλέπονται περισσότερες της μίας μέθοδοι από εκείνες που αναφέρονται από τον νομοθέτη στη διάταξη της πρώτης παραγράφου εδ. α' του άρθρου αυτού.

7. Με τη διάταξη της επόμενης δεύτερης παραγράφου, εδ. α', ορίζεται ότι όσον αφορά στα προγράμματα του πρώτου κύκλου σπουδών και εφόσον η

αξιολόγηση των φοιτητών πραγματοποιείται με τις τελικές εξετάσεις του εξαμήνου αυτές διενεργούνται μετά την ολοκλήρωση του χρόνου του οικείου εξαμήνου, η δε επαναληπτική εξεταστική λαμβάνει χώρα μετά την ολοκλήρωση του όλου ακαδημαϊκού έτους. Με την δε διάταξη του επομένου β' εδαφίου προβλέπεται ότι, όσον αφορά στα προγράμματα του δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών, η αξιολόγηση είναι δυνατόν να λάβει χώρα με ένα από τους τρεις αναφερομένους τρόπους και σύμφωνα με τον οικείο εσωτερικό κανονισμό του εκπαιδευτικού προγράμματος.

8. Με τις διατάξεις της τρίτης παραγράφου εδ. β', ορίζεται ότι στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο κάθε φοιτητής έχει την δυνατότητα να εξετάζεται σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες ανεξαρτήτως εξαμήνου και ακαδημαϊκού έτους διδασκαλίας. Με το επόμενο γ' εδάφιο λαμβάνεται πρόνοια, ειδικότερα, για τους τελιόφοιτους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, δηλαδή για εκείνους οι οποίοι έχουν συμπληρώσει, διδασκόμενοι, τα προβλεπόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα, να έχουν την δυνατότητα να προσέρχονται προς εξέταση και σε κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο.

9. Από την επισκόπηση των παραπάνω διατάξεων προκύπτει ότι το ενδιαφέρον και εξεταζόμενο, ενταύθα, ζήτημα της δυνατότητας σύμπτωσης, έστω και εν μέρει, του χρόνου της εξεταστικής περιόδου του χειμερινού ακαδημαϊκού εξαμήνου προς εκείνο του εαρινού ακαδημαϊκού εξαμήνου, δεν ρυθμίζεται από τον νομοθέτη. Τούτο είναι δυνατόν να οφείλεται σε δύο λόγους : Είτε, να διέλαθε της προσοχής αυτού, ενώ ήταν στην βούλησή του να προβεί σε σχετική (θετική) ρύθμιση, είτε ενσυνείδητα, να απείχε από μια τέτοια ρύθμιση είτε, διότι δεν τον ενδιέφερε η ρύθμιση της περίπτωσης, είτε, πολύ περισσότερο, δεν επιθυμούσε να τη ρυθμίσει. Με άλλα λόγια το θέμα εστιάζεται στο εάν υφίσταται, στο προκείμενο, εκούσιο ή ακούσιο κενό νόμου.

10. Όπως προκύπτει από την κατάσταση των παραπάνω διατάξεων, ο νομοθέτης έχει ρυθμίσει με σαφή και λεπτομερειακό τρόπο σειρά ζητημάτων, τα οποία αφορούν στην εκπαιδευτική και λειτουργική δραστηριότητα των Α.Ε.Ι. Όσον αφορά δε στο θέμα της συμμετοχής των φοιτητών του πρώτου κύκλου σπουδών σε τελικές εξετάσεις αξιολόγησης, επιδεικνύοντας διάθεση διευκόλυνσης για την επιτυχή και χωρίς χρονική καθυστέρηση ολοκλήρωση των σπουδών τους, παρέχει την δυνατότητα σ' αυτούς να συμμετάσχουν σε περαιτέρω εξεταστική περίοδο μετά την ολοκλήρωση εκάστου ακαδημαϊκού

έτους, πλέον εκείνων, οι οποίες προβλέπεται να διεξάγονται μετά την ολοκλήρωση κάθε ενός ακαδημαϊκού εξαμήνου. Σ' αυτήν την εξεταστική περίοδο είναι δυνατόν να συμμετάσχουν φοιτητές και να δοκιμαστούν σε μαθήματα και δραστηριότητες ανεξαρτήτως του εξαμήνου και του ακαδημαϊκού έτους στο πρόγραμμα του οποίου ανήκουν, ως έχει αναφερθεί ανωτέρω. Ειδικότερα, μάλιστα, για τους τελειόφοιτους φοιτητές των προγραμμάτων του πρώτου κύκλου σπουδών, παρέχεται επί πλέον διευκόλυνση να συμμετάσχουν και κατά την εξεταστική περίοδο κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Μετά ταύτα, από τον νομοθέτη εκτιμήθηκε ότι οι σχετικές ρυθμίσεις του ήσαν πλήρεις και ότι δεν υπήρχε περιθώριο να δημιουργήσει πρόσθετη-εμβόλιμη εξεταστική περίοδο μετά την λήξη του χειμερινού εξαμήνου ή να επιτρέψει στη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου να πράξει κάτι τέτοιο, είτε με την μορφή της επιμήκυνσης του χρονικού πλαισίου της τρέχουσας εξεταστικής περιόδου, είτε δημιουργίας νέου και μάλιστα επικαλυπτομένων, εν όλω ή εν μέρει, προς το χρονικό πλαίσιο του εαρινού εξαμήνου, εάν συνέβαινε και παρερχόταν άπρακτος, εκ μέρους των φοιτητών ο χρόνος της κανονικής εξεταστικής περιόδου, ο οποίος, ήδη, είχε οριστεί νόμιμα με απόφαση αυτής. Τούτο, για δύο λόγους : Πρώτον, διότι, κατά την αντίληψη του μέσου κοινωνού, τέτοια εύνοια του νομοθέτη θα υπερέβαινε το προσήκον μέτρο, όταν, μάλιστα, η πάροδος του χρόνου της εξεταστικής περιόδου θα οφειλόταν σε απόφαση της ίδιας της φοιτητικής κοινότητας να καταληφθούν οι χώροι της Σχολής ή των Σχολών και να εμποδιστεί η ομαλή λειτουργία τους, ως μέσο εκδήλωσης της αντίθεσής τους σε πρωτοβουλίες της νομοθετικής ή της εκτελεστικής εξουσίας του Κράτους. Περαιτέρω δε, επειδή, το γεγονός της παρόδου απράκτου της υπ' όψη εξεταστικής περιόδου δεν αποτελεί κώλυμα εγγραφής των φοιτητών στο επόμενο (εαρινό) εξάμηνο και παρακολούθησης των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων αυτού, για τα δε «οφειλόμενα» μαθήματα και δραστηριότητες, υπάρχει πάντοτε δυνατότητα συμμετοχής των ενδιαφερομένων προσεχώς. Δεύτερον, διότι, κατά την αντίληψη, πάλι, του μέσου κοινωνού, η ταυτόχρονη ενασχόληση των φοιτητών σε δύο δραστηριότητες, δηλαδή της προετοιμασίας και της συμμετοχής τους σε εξεταστική περίοδο, ως και παρακολούθησης των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του τρέχοντος ακαδημαϊκού β' εξαμήνου και εντρύφησης στα οικεία επιστημονικά πεδία, έστω και αν αυτή ταύτη η

εξεταστική δοκιμασία πρόκειται να λάβει χώρα εκτός ωρών ή και ημερών διδασκαλίας των μαθημάτων της εκπαιδευτικής περιόδου, δεν θα ήταν σύμφωνη προς την «αναβάθμιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και εν γένει επιστημονικού έργου των Α.Ε.Ι.», την οποία πρέπει να επιδιώκει ο νομοθέτης, σε αρμονία, άλλωστε, με τα επαγγελλόμενα στην οικεία αιτιολογική έκθεση του νόμου (βλ. σχετ. σελ 437). Για τον ίδιο, ακριβώς, παραπάνω δεύτερο λόγο ο νομοθέτης δεν μπορεί να επιτρέψει την δημιουργία εξεταστικής περιόδου κατά την διάρκεια της λειτουργίας του εαρινού εξαμήνου, αρχικά και πρωτογενώς, κατά την σύνταξη του ακαδημαϊκού ημερολογίου.

11. Κατ' ακολουθία προς τα ανωτέρω,, είναι εμφανές ότι, στο προκείμενο, δεν υφίσταται ακούσιο νομοθετικό κενό, το οποίο να επιτρέπει καταφατική απάντηση επί του τεθέντος ζητήματος. Κατά κυριολεξία, δεν υφίσταται καν νομοθετικό κενό.

12. Με τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 4 απαριθμούνται οι αρμοδιότητες, τις οποίες ασκεί η Σύγκλητος εκάστου Α.Ε.Ι., με την διατυπούμενη επιφύλαξη της τυχόν ανάθεσης αυτών σε άλλα πανεπιστημιακά όργανα με διαφορετική διάταξη νόμου. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται και εκείνες των περ. ζ' και κγ'. Η πρώτη αφορά στην δυνατότητα αυτής να ορίζει την έναρξη και τη λήξη των ακαδημαϊκών εξαμήνων με αποφάσεις της, με την δε δεύτερη της παρέχεται ευρεία αρμοδιότητα, να αποφασίζει για κάθε θέμα, το οποίο άπτεται ακαδημαϊκών και ερευνητικών ζητημάτων, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι αυτό δεν έχει ανατεθεί νομοθετικά σε άλλο όργανο του Α.Ε.Ι. (τεκμήριο αρμοδιότητας).

Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 223 παρ. 1 και 2 περ. α' έχει οριστεί ότι με απόφαση της Συγκλήτου καταρτίζεται (και) ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Πανεπιστημιακού Ιδρύματος. Μεταξύ δε των αντικειμένων που μπορούν να περιληφθούν στο κείμενο του κανονισμού, περιλαμβάνεται και κάθε θέμα, το οποίο αφορά σε οργάνωση των προγραμμάτων σπουδών και των τριών εκπαιδευτικών κύκλων, όπως και ο ειδικότερος τρόπος και η διαδικασία των εξετάσεων, ως και των άλλων μεθόδων αξιολόγησης των φοιτητών. Με την διάταξη της παρ. 3, προκύπτει ότι μέχρι την έκδοση του οικείου Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, η Σύγκλητος έχει την

δυνατότητα με απόφασή της να ρυθμίζει (και) για ζητήματα, που αφορούν στον τρόπο και τη διαδικασία εξετάσεων των φοιτητών.

Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει μεν ότι στη Σύγκλητο παρέχεται από τον νομοθέτη ευρύ φάσμα αρμοδιοτήτων, ακόμα και εκείνων, οι οποίες σχετίζονται με τον τρόπο και τη διαδικασία διενέργειας των εξετάσεων αξιολόγησης των φοιτητών, πλην, όμως, η εξουσία αυτής δεν είναι απεριόριστη, αλλά πρέπει οι σχετικές αποφάσεις της να μην αντιτίθεται στις ήδη υπάρχουσες ρυθμίσεις του νόμου 4957/2022, αλλά και στην εν γένει, βούληση, την οποία εκφράζει ο οικείος νομοθέτης. Τούτο τονίζεται, άλλωστε και στην διάταξη της τελευταίας περιόδου της περ. 3 του πιο πάνω άρθρου 223. Ως έχει αναφερθεί ανωτέρω, η βούληση του νομοθέτη είναι δυνατόν να εκφράζεται είτε ρητά, είτε καταλείποντας εκούσια αρρύθμιστη περίπτωση, όπως έχει συμβεί στο προκείμενο, αντιτιθέμενος να επιτρέψει τη χρονική σύμπτωση της πρώτης εξεταστικής περιόδου του ακαδημαϊκού έτους προς τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του εαρινού εξαμήνου σπουδών.

Απάντηση

Σύμφωνα, λοιπόν, με τα παραπάνω αναφερθέντα η απάντηση, η οποία προσήκει στον προβληματισμό, τον οποίο διατύπωσε η ερωτώσα υπηρεσία είναι ότι : Δεν είναι δυνατή η διενέργεια εξετάσεων αξιολόγησης των φοιτητών της Σχολής Μεταλλειολόγων-Μηχανουργών Μηχανικών του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου του πρώτου κύκλου σπουδών μετά το τέλος μεν του παρελθόντος χειμερινού ακαδημαϊκού εξαμήνου, αλλά εντός του χρόνου διάρκειας του τρέχοντος εαρινού ακαδημαϊκού εξαμήνου, ακόμα και εκτός ωρών ή και ημερών διενέργειας των σχετικών μαθημάτων.

Ο Γνωμοδοτών

Περικλής Αγγέλου

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους